

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 447/2014,**annettu 2 päivänä toukokuuta 2014,****liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA II) perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 231/2014 täytäntöönpanoa koskevista erityisistä säännöistä**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA II) perustamisesta 11 päivänä maaliskuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 231/2014 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 12 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 236/2014 ⁽²⁾ vahvistetaan tuen täytäntöönpanoa koskevat säännöt ja menettelyt, jotka ovat yhteisiä kaikille yhdeksälle ulkoisen toiminnan välineelle. Tietyn tyyppisistä tilanteista selviämiseksi olisi vahvistettava erityiset säännöt varsinkin välillistä hallinnointia, politiikan alasta "alueellinen yhteistyö" rahoitettavia rajatylittäviä yhteistyöohjelmia ja politiikan alasta "maatalous ja maaseudun kehittäminen" rahoitettavia maaseudun kehittämisohjelmia varten.
- (2) Jotta voidaan varmistaa, että liittymistä valmisteleva tuki pannaan täytäntöön kaikissa asetuksen (EU) N:o 231/2014 liitteessä I luetelluissa edunsaajissa, jäljempänä 'IPA II -edunsaajat', samalla tavalla ja moitteettoman varainhoidon periaatteita noudattaen, komission ja IPA II -edunsaajien pitäisi sopia asiaankuuluvista järjestelyistä puitesopimuksin ja alakohtaisin sopimuksin, joissa vahvistetaan tämän asetuksen nojalla tehtävän yhteistyön periaatteet.
- (3) Komission pitäisi tukea IPA II -edunsaajia niiden pyrkiessä kehittämään valmiuksiaan hallinnoida unionin varoja unionin lainsäädännössä vahvistettujen periaatteiden ja sääntöjen mukaisesti. Komission olisi tätä tarkoitusta varten ja soveltuvin osin siirrettävä talousarvion toteutustehtäviä IPA II -edunsaajille.
- (4) IPA II -tuen ohjelmasuunnittelun ja täytäntöönpanon omistajuuden pitäisi ensisijaisesti olla IPA II -edunsaajilla, joiden olisi perustettava tarvittavat rakenteet ja viranomaiset ja toimitettava komissiolle pyynnöt saada talousarvion toteutustehtäviä.
- (5) Tämän vuoksi on tarpeen vahvistaa erityiset säännöt talousarvion toteutustehtävien siirtämiseen IPA II -edunsaajille Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ⁽³⁾ ja komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 ⁽⁴⁾ mukaisesti.
- (6) Ehdot, jotka liittymässä olevan maan on täytettävä, ovat välttämättömiä julkisen varainhoidon yleisen laadun varmistamiseksi.
- (7) On tarpeen määritellä erityiset säännöt rahoitusoikaisuista ja IPA II -edunsaajiin sovellettavasta menettelystä niiden hallinnoimissa unionin apua välillisesti.
- (8) Asetusta (EU) N:o 236/2014 olisi täydennettävä yksityiskohtaisilla seuranta- ja arviointisäännöillä, jotta voidaan varmistaa asetuksen (EU) N:o 231/2014 nojalla myönnettävän liittymistä valmistelevan unionin rahoitustuen, jäljempänä 'IPA II -tuki', täytäntöönpanon tuloksellisuus, tehokkuus, johdonmukaisuus ja koordinointi.
- (9) Raportoinnista tarvitaan erityiset säännöt IPA II -edunsaajan noudatettavaksi tulevien raportointisääntöjen tarkentamiseksi.

⁽¹⁾ EUVL L 77, 15.3.2014, s. 11.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 236/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa koskevista yhteisistä säännöistä ja menettelyistä (EUVL L 77, 15.3.2014, s. 95).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1268/2012, annettu 29 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä (EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1).

- (10) IPA II -tuen avoimuudesta ja näkyvyydestä olisi määriteltävä erityiset säännöt Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001⁽¹⁾, asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 tosiasialliseksi noudattamiseksi.
- (11) IPA II -tukea pitäisi käyttää muun muassa rajatylittävän yhteistyön edistämiseen sekä IPA II -edunsaajien välillä että IPA II -edunsaajien ja jäsenvaltioiden tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 232/2014⁽²⁾ perustetun Euroopan naapuruusvälineen soveltamisalaan kuuluvien maiden välillä. Toimijoiden tehtävät ja vastuut on määriteltävä ottaen huomioon erilaiset tilanteet varsinkin IPA II -edunsaajien ja jäsenvaltioiden rajatylittävässä yhteistyössä.
- (12) Poliitiikan alaan ”maatalouden ja maaseudun kehittäminen” kuuluvissa maaseudun kehittämisohjelmissa annettavalla IPA II -tuella olisi edistettävä asteittaista lähentymistä yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevaan unionin säännöstöön. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta rahoitettavien toimien kaltaisten toimien rahoittamiseen tarvitaan erityiset säännöt, joita sovelletaan sellaisten hallinto- ja valvontajärjestelmien puitteissa, jotka muistuttavat jäsenvaltioiden vastaavia rakenteita vastaavine toimintoineen.
- (13) Jotta IPA II:n vuoden 2014 ohjelmat voitaisiin suunnitella ja panna täytäntöön hyvissä ajoin, tämän asetuksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana kolmantena päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (14) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat IPA II -komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

KOHDE JA IPA-TUEN YLEINEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKEHYS

I LUKU

Kohde ja määritelmät

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan erityiset säännöt yhtenäisten edellytysten luomiseksi asetuksen (EU) N:o 231/2014 täytäntöönpanoa varten ja yksityiskohtaiset säännöt asetuksen (EU) N:o 236/2014 täytäntöönpanoa varten IPA II -tuen täytäntöönpanotapojen, varainhoidon, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin, avoimuuden ja näkyvyyden osalta sekä erityiset säännöt politiikan alaan ”alueellinen yhteistyö” kuuluvaa rajatylittävää yhteistyötä varten ja politiikan alaan ”maatalous ja maaseudun kehittäminen” kuuluvaa maaseudun kehittämisohjelmien tukea varten.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- a) ’IPA II -edunsaajalla’ mitä tahansa asetuksen (EU) N:o 231/2014 liitteessä I lueteltua edunsaajaa;
- b) ’ohjelmalla’ toimintaohjelmaa taikka yksittäisiä toimenpiteitä, erityistoimenpiteitä tai tukitoimenpiteitä asetuksen (EU) N:o 236/2014 2 ja 3 artiklassa säädetyin mukaisesti;
- c) ’puitesopimuksella’ komission ja IPA II -edunsaajan sopimaa järjestelyä, jota sovelletaan kaikkiin IPA II:n politiikan aloihin ja jossa vahvistetaan IPA II -edunsaajan ja komission tämän asetuksen nojalla tekemän rahoitusyhteistyön periaatteet;
- d) ’alakohtaisella sopimuksella’ komission ja IPA II -edunsaajan sopimaa järjestelyä, joka liittyy tiettyyn IPA II:n politiikan alaan tai ohjelmaan ja jossa vahvistetaan noudatettavat säännöt ja menettelyt, jotka eivät sisälly puitesopimukseen tai rahoitussopimukseen;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 232/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan naapuruusvälineen perustamisesta (EUVL L 77, 15.3.2014, s. 27).

- e) 'politiikan alalla' tärkeimpiä yhteistyöaloja, joilla toteutettavat toimet rahoitetaan IPA II -tuella asetuksen (EU) N:o 231/2014 3 artiklan 1 kohdassa säädetyn mukaisesti;
- f) 'viranomaisilla' IPA II -edunsaajan tai jäsenvaltion kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason julkisia yhteisöjä tai elimiä;
- g) 'suurhankkeella' joukosta töitä, toimintoja tai palveluja muodostuvaa hanketta, jonka on itsessään tarkoitus täyttää tietty tarkkaan määritelty ja jakamaton taloudellinen tai tekninen tehtävä, jolla on selkeästi määritellyt tavoitteet ja jonka kokonaiskustannukset ylittävät puitesopimuksessa sovitun määrän;
- h) 'osallistujamailta' IPA II -edunsaajia yksinään tai IPA II -edunsaajia yhdessä jäsenvaltio(ide)n tai Euroopan naapuruusvälineen soveltamisalaan kuuluvien maiden kanssa, jotka osallistuvat osallistujamaiden yhdessä laatimaan monivuotiseen rajatylittävään yhteistyöohjelmaan;
- i) 'rahoitus sopimuksella' komission ja IPA II -edunsaajan välillä tehtyä yksi- tai monivuotista sopimusta, jolla unionin rahoitustuki pannaan täytäntöön tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvalla toimella.

II LUKU

IPA II -tuen yleinen täytäntöönpanokehys

3 artikla

Unionin rahoituksen periaatteet

1. IPA II -tuella tuetaan IPA II -edunsaajien asetuksen (EU) N:o 231/2014 1 artiklassa tarkoitettujen uudistusten täytäntöönpanoa. Erityiset ohjelmat ja yksittäiset toimet saattavat edellyttää rahoitusta sekä IPA II -edunsaajalta että unionilta.
2. Asetuksen (EU) N:o 231/2014 nojalla rahoitettuun menoerään ei voi saada muuta rahoitusta unionin talousarviosta.

4 artikla

Omistajuuden periaate

1. IPA II -tuen ohjelmasuunnittelun ja täytäntöönpanon omistajuus on ensisijaisesti IPA II -edunsaajalla.
2. IPA II -edunsaajan on nimitettävä kansallinen IPA-koordinaattori, joka toimii komission pääasiallisena kumppanina IPA II -tuen strategisen suunnittelun, ohjelmasuunnittelun koordinoinnin sekä täytäntöönpanon seurannan, arvioinnin ja raportoinnin kokonaisprosessissa.

Kansallisen IPA-koordinaattorin on

- a) huolehdittava koordinoinnista IPA II -edunsaajan hallinnossa ja muiden avunantajien kanssa sekä tiiviistä kytköksestä IPA II -tuen käytön ja yleisen liittymisprosessin välillä;
- b) koordinoitava IPA II -edunsaajien osallistumista merkityksellisiin alueellisiin yhteistyöohjelmiin, varsinkin 27 artiklan a–c alakohdassa tarkoitettuihin rajatylittäviin yhteistyöohjelmiin, sekä soveltuvin osin asetuksen (EU) N:o 1299/2013 nojalla perustettuihin ja täytäntöön pantaviin valtioiden välisiin ja alueiden välisiin yhteistyöohjelmiin. Kansallinen IPA-koordinaattori voi delegoida tämän koordinoitavien alueellisten yhteistyön koordinaattorille tai toimintarakenteelle tapauksen mukaan;
- c) varmistettava, että IPA II -edunsaajan ehdottamissa toimissa tai ohjelmissa asetetut tavoitteet ovat linjassa maakoh- taisten strategia-asiakirjojen tavoitteiden kanssa ja että niissä huomioidaan riittävällä tavalla asiaankuuluvat makro- ja merialuestrategiat;
- d) pyrittävä siihen, että IPA II -edunsaajan hallinto toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet asiaankuuluvien ohjelmien täytäntöönpanon helpottamiseksi.

Kansallisen IPA-koordinaattorin on oltava IPA II -edunsaajan hallituksen tai valtionhallinnon korkea virkamies ja hänellä on oltava asianmukainen toimivalta.

3. Komissio ja IPA II -edunsaaja käyvät vuoropuhelua julkisesta varainhoidosta, jotta liittymistä valmistelevan tuen ja kansallisten varojen hallinnoinnilla olisi vahva perusta. Tältä osin komissio arvioi sitä, miten hyvin IPA II -edunsaajan hallinto noudattaa avoimen ja sääntillisen julkisen varainhoitojärjestelmän periaatteita. Jos hallinto noudattaa kyseisiä periaatteita vain osittain, IPA II -edunsaaja ja vastuullinen tulojen ja menojen hyväksyjä sopivat tarvittavista toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

5 artikla

Puitesopimukset ja alakohtaiset sopimukset

1. Komissio ja IPA II -edunsaaja tekevät puitesopimuksen, jossa vahvistetaan erityisjärjestelyt IPA II -tuen hallinnointia, valvontaa, seurantaa, arviointia, raportointia ja tarkastusta varten ja joka velvoittaa IPA II -edunsaajan saattamaan asiaan kuuluvat unionin sääntelyvaatimukset osaksi oikeusjärjestystään. Puitesopimusta voidaan täydentää alakohtaisilla sopimuksilla, joissa vahvistetaan erityismääräykset IPA II -tuen hallinnointiin ja täytäntöönpanoon tietyillä politiikan aloilla tai tietyissä ohjelmissa.

2. IPA II -tukea myönnetään IPA II -edunsaajalle vasta sen jälkeen, kun 1 kohdassa tarkoitettu puitesopimus on tullut voimaan. Alakohtaisten sopimusten tapauksessa IPA II -tukea myönnetään asianomaisella politiikan alalla tai asianomaisessa ohjelmassa vasta sen jälkeen, kun sekä puitesopimus että kyseinen alakohtainen sopimus ovat tulleet voimaan.

3. Puitesopimusta sovelletaan kaikkiin 6 artiklassa tarkoitettuihin rahoitussopimuksiin. Alakohtaista sopimusta sovelletaan kaikkiin rahoitussopimuksiin, jotka liittyvät kyseisen alakohtaisen sopimuksen kattamaan politiikan alaan tai ohjelmaan.

4. Puitesopimuksessa ja tapauksen mukaan alakohtaisissa sopimuksissa määrätään yksityiskohtaisesti varsinkin seuraavista:

a) IPA II -tuen hallinnoinnin, valvonnan, seurannan, arvioinnin, raportoinnin ja tarkastuksen edellyttämät rakenteet ja viranomaiset samoin kuin niiden tehtävät ja vastuut;

b) edellytykset ja valvontavaatimukset seuraaville:

i) vaadittavien rakenteiden ja viranomaisten perustaminen IPA II -edunsaajan toimesta, jotta sille voidaan siirtää IPA II -tukeen liittyviä talousarvion toteutustehtäviä;

ii) siirrettyjen talousarvion toteutustehtävien seuranta, keskeyttäminen ja lopettaminen;

c) IPA II -tuen ohjelmasuunnittelu ja täytäntöönpano sekä varsinkin määräykset tuki-intensiteetistä, unionin rahoitusosuuksista ja tukikelpoisuudesta;

d) hankinta-, avustus- ja muut menettelyt asetuksen (EU) N:o 236/2014 1 artiklan 3 kohdan sekä 8 ja 10 artiklan mukaisesti;

e) veroja, tulleja ja muita maksuja koskevat säännöt asetuksen (EU) N:o 236/2014 5 artiklan mukaisesti;

f) maksuvaatimukset, tilien tarkastaminen ja hyväksyminen, rahoitusoikaisumenettelyt ja käyttämättömien varojen vapauttaminen;

g) unionin taloudellisten etujen suojaaminen asetuksen (EU) N:o 236/2014 7 artiklan mukaisesti sekä petoksista ja muista sääntöjenvastaisuuksista raportointia koskevat määräykset;

h) avoimuutta, näkyvyyttä, tiedottamista ja julkisuutta koskevat määräykset.

6 artikla

Rahoituspäätökset ja -sopimukset

1. Ohjelmien hyväksymisestä annettujen komission päätösten on täytettävä tarvittavat vaatimukset ollakseen asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 84 artiklan 3 kohdan ja delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 94 artiklan mukaisia rahoituspäätöksiä.

2. Jos tällaisissa päätöksissä on kyse sellaisten monivuotisten toimintaohjelmien hyväksymisestä, joissa maksusitoumukset jakautuvat asetuksen (EU) N:o 231/2014 3 artiklan a–c alakohdassa tarkoitettujen politiikan alojen kesken, ohjelmiin on soveltuvin osin sisällytettävä alustava luettelo suurhankkeista. Komissio antaa päätöksen valitun suurhankkeen rahoitusosuuden hyväksymisestä.

3. Rahoitussopimuksissa on muun muassa vahvistettava ehdot, joiden mukaisesti IPA II -tukea hallinnoidaan, myös sovellettavat täytäntöönpanotavat, tuki-intensiteetit, täytäntöönpanon määräajat sekä menojen tukikelpoisuussäännöt. Silloin kun IPA II -edunsaaja panee ohjelmia täytäntöön välillisesti hallinnoiden, rahoitussopimuksen on sisällytettävä delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 40 artiklassa vaaditut määräykset.

4. Jäljempänä olevan VI osaston II luvussa tarkoitettuja rajatylittäviä yhteistyöohjelmia koskevan rahoitussopimuksen voi allekirjoittaa myös jäsenvaltio, jossa kyseisen ohjelman hallintoviranomainen sijaitsee. Jäljempänä olevan VI osaston III luvussa tarkoitettuja rajatylittäviä yhteistyöohjelmia koskevan yhden ainoan rahoitussopimuksen voivat allekirjoittaa kaikki kyseisen ohjelman osallistujamaat.

II OSASTO

IPA II -EDUNSAAJIEN VÄLILLINEN HALLINNOINTI

I LUKU

Hallinto- ja valvontajärjestelmä

7 artikla

Rakenteet ja viranomaiset

1. IPA II -edunsaajan on perustettava seuraavat, IPA II -tuen hallinnoinnissa, valvonnassa, seurannassa, arvioinnissa, raportoinnissa ja sisäisessä tarkastuksessa tarvittavat rakenteet ja viranomaiset:

- a) kansallinen IPA-koordinaattori;
- b) kansallinen tulojen ja menojen hyväksyjä;
- c) toimintarakenteet.

2. Kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän on perustettava hallintorakenne, joka muodostuu kansallisesta rahastosta ja kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän tukitoimistosta.

3. IPA II -edunsaajan on nimettävä tarkastusviranomainen.

4. IPA II -edunsaajan on huolehdittava tehtävien riittävästä erottamisesta 1–3 kohdassa tarkoitettujen rakenteiden ja viranomaisten välillä ja sisällä.

8 artikla

Kansallisen IPA-koordinaattorin tehtävät ja vastuut

Kansallisen IPA-koordinaattorin on 4 artiklan 2 kohdassa säädettyjen tehtävien lisäksi toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että niissä toimissa tai ohjelmissä, joita koskevia talousarvion toteutustehtävä on siirretty edunsaajalle, asetetut tavoitteet otetaan asianmukaisesti huomioon IPA II -tuen täytäntöönpanossa.

9 artikla

Kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävät ja vastuut

1. Kansallisella tulojen ja menojen hyväksyjällä on kokonaisvastuu IPA II -tuen hallinnoinnista IPA II -edunsaajassa sekä menojen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden varmistamisesta.

2. Kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän on oltava IPA II -edunsaajan hallituksen tai valtionhallinnon korkea virkamies ja hänellä on oltava asianmukainen toimivalta.

3. Kansallinen tulojen ja menojen hyväksyjä vastaa erityisesti seuraavista:

- a) IPA II -tilien ja rahoitustoimien hallinnointi;
- b) IPA II -tuen täytäntöönpanoon liittyvien sisäisten valvontajärjestelmien tehokas toiminta;

- c) tehokkaiden ja oikeasuhteisten petostentorjuntatoimenpiteiden käyttöönotto havaitut riskit huomioon ottaen;
- d) 14 artiklassa tarkoitetun prosessin käynnistäminen.

4. Kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän on huolehdittava 12 artiklassa tarkoitetun tarkastusviranomaisen kertomusten jatkotoimista ja toimitettava komissiolle vuotuinen johdon vahvistuslausuma. Vuotuinen johdon vahvistuslausuma laaditaan jokaisesta ohjelmasta puitesopimuksessa määrättyssä muodossa, ja se perustuu kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän varainhoitovuoden aikana suorittamaan sisäisten valvontajärjestelmien tosiasialliseen valvontaan.

Ohjelman täytäntöönpanon päättyessä kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän on esitettävä lopullinen menoselvitys.

10 artikla

Toimintarakenteiden tehtävät ja vastuut

1. IPA II -edunsaajan on perustettava toimintarakenne/-rakenteet IPA II -tuen täytäntöönpanoa ja hallinnointia varten.
2. Toimintarakenteen vastuulla on ohjelmien täytäntöönpano, näkyvyys ja seuranta, niistä tiedottaminen ja raportointi sekä tarvittaessa niiden arviointi moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti sekä ohjelmien täytäntöönpanosta aiheutuneiden menojen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden varmistaminen.

11 artikla

Hallintorakenteen tehtävät ja vastuut

1. Kansallisen rahaston on oltava osa IPA II -edunsaajan valtionhallinnon ministeriötä, ja sillä on oltava keskitettyä budjettivaltaa. Se tukee kansallista tulojen ja menojen hyväksyjää tämän tehtävissä, erityisesti 9 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tehtävissä.
2. Kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän tukitoimisto avustaa kansallista tulojen ja menojen hyväksyjää tämän tehtävissä, erityisesti 9 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tehtävissä.

12 artikla

Tarkastusviranomaisen tehtävät ja vastuut

1. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 60 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen IPA II -edunsaajan perustamien rakenteiden ja viranomaisten ja 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän perustaman hallintorakenteen on oltava sellaisen riippumattoman ulkoisen tarkastuksen kohteena, jonka suorittaa 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu, kyseisistä rakenteista ja viranomaisista riippumaton tarkastusviranomainen. IPA II -edunsaajan on varmistettava, että tarkastusviranomaisen päälliköllä on tarkastusten tekemisen edellyttämä kompetenssi, tietämys ja kokemus.
2. Tarkastusviranomaisen on tarkastettava hallinto- ja valvontajärjestelmä(t), toimet, liiketoimet ja tilinpäätös kansainvälisesti hyväksytyjen tilintarkastusstandardien sekä kolmen vuoden välein laadittavan tarkastusstrategian mukaisesti. Tarkastusstrategiaa päivitetään vuosittain.
3. Tarkastusviranomainen laatii tarkastustoiminnan vuosikertomuksen ja vuotuisen tarkastuslausunnon kansainvälisesti hyväksytyjen tilintarkastusstandardien mukaisesti.
4. Ohjelman täytäntöönpanon päättyessä tarkastusviranomainen laatii tarkastustoiminnan loppukertomuksen ja lopullista menoselvitystä koskevan tarkastuslausunnon.

II LUKU

Talousarvion toteutustehtävien siirtoa koskevat erityissäännökset

13 artikla

Edellytykset talousarvion toteutustehtävien siirtämiselle IPA II -edunsaajalle

1. Komissio siirtää talousarvion toteutustehtäviä IPA II -edunsaajalle tekemällä rahoitus sopimuksen asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 60 artiklan 1 ja 2 kohdan, 61 artiklan ja 184 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti.
2. IPA II -edunsaajan on taattava unionin taloudellisille eduille suoja, joka vastaa asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 1268/2012 edellytettyä suojan tasoa, ja sen on perustettava tarvittavat rakenteet sisäisten valvontajärjestelmien tehokkaan toiminnan varmistamiseksi.

3. IPA II -edunsaajassa perustetuilla hallinto-, valvonta- ja tarkastusjärjestelmillä on varmistettava tehokas sisäinen valvonta, joka kattaa vähintään seuraavat viisi alaa:

- a) valvontaympäristö;
- b) riskienhallinta;
- c) valvontatoimet;
- d) tiedotus ja viestintä;
- e) seurantatoimet.

14 artikla

Talousarvion toteutustehtävien siirtäminen

1. Kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävänä on toimittaa komissiolle IPA II -edunsaajan puolesta pyyntö talousarvion toteutustehtävien siirtämisestä 13 artiklan mukaisesti.

2. Kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän on ennen 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön toimittamista varmistettava, että hallintorakenne ja asiaankuuluva(t) toimintarakenne/-rakenteet täyttävät asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 60 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja d alakohdassa ja tämän asetuksen 13 artiklan 3 kohdassa säädetty vaatimukset.

3. Ennen IPA II -tukeen liittyvien talousarvion toteutustehtävien siirtämistä komissio arvioi 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön ja 7 artiklassa tarkoitetut rakenteet ja viranomaiset ja hankkii asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ennakoarviointia varten todisteet siitä, että asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 60 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a–d alakohdassa ja tämän asetuksen 13 artiklan 3 kohdassa säädetty vaatimukset täyttyvät.

Komissio voi IPA II -tukeen liittyviä talousarvion toteutustehtäviä siirtäessään tukeutua ennakoarviointiin, joka on laadittu joko IPA II -edunsaajan kanssa aiemmin tehtyä rahoitussopimusta varten tai neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 ⁽¹⁾ nojalla tehtyä hallinnointivaltuuksien siirtopäätöstä varten. Komissio pyytää lisätodisteita, jos kyseiset arvioinnit eivät kata kaikkia vaatimuksia.

4. Kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävänä on valvoa, että hallintorakenne ja toimintarakenne/-rakenteet täyttävät jatkuvasti 2 kohdassa tarkoitetut vaatimukset. Mikäli vaatimukset eivät täyty, kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän on ilmoitettava asiasta viipymättä komissiolle ja ryhdyttävä aiheellisiin suojoitimiin suoritettujen maksujen tai allekirjoitettujen sopimusten osalta.

5. Komissio seuraa asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 60 artiklan 2 ja 3 kohdan noudattamista ja voi milloin tahansa toteuttaa aiheellisia korjaavia toimenpiteitä, myös keskeyttää tai lopettaa rahoitussopimuksen osien soveltamisen, jos vaatimukset eivät enää täyty.

III OSASTO

VARAINHOITO

I LUKU

Unionin rahoitusosuus

15 artikla

Menojen tukikelpoisuus

1. Allekirjoitetuille sopimuksille ja lisäyksille, aiheutuneille menoille ja IPA II -edunsaajan suorittamille maksuille ei voida myöntää asetuksen (EU) N:o 231/2014 mukaista rahoitusta ennen kuin asiaankuuluva rahoitussopimus on tehty 13 artiklan mukaisesti.

2. Seuraaville menoille ei voida myöntää asetuksen (EU) N:o 231/2014 mukaista rahoitusta:

- a) maan ja olemassa olevien rakennusten osto, paitsi jos se on perusteltua toimen luonteen takia ja perustelut on esitetty rahoituspäätöksessä;
- b) muut menot, joista mahdollisesti määrätään alakohtaisissa sopimuksissa tai rahoitussopimuksissa.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1085/2006, annettu 17 päivänä heinäkuuta 2006, liittymistä valmistelevasta tukivälineestä (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 82).

II LUKU

Säännöt IPA II -edunsaajan välillisestä hallinnoinnista

16 artikla

Epäilyistä petoksista ja muista sääntöjenvastaisuuksista raportoiminen

IPA II -edunsaaja raportoi komissiolle viipymättä epäilyistä petoksista ja muista sääntöjenvastaisuuksista, joista on tehty ensimmäinen hallinnollinen tai oikeudellinen päätös, ja pitää komission ajan tasalla hallinnollisten tai oikeudellisten menettelyjen etenemisestä. Raportointi tapahtuu sähköisesti käyttämällä komission tähän tarkoitukseen kehittämää moduulia.

17 artikla

Rahoitusoikaisut

1. Komissio soveltaa rahoitusoikaisumekanismeja varmistaakseen, että IPA II:n varoja on käytetty asiassa sovellettavien sääntöjen mukaisesti.
2. Rahoitusoikaisua voidaan tarvita seuraavissa tapauksissa:
  - a) havaittaessa virhe, sääntöjenvastaisuus tai petos;
  - b) havaittaessa heikkous tai puute IPA II -edunsaajan hallinto- ja valvontajärjestelmissä.
3. Komissio tekee rahoitusoikaisut havaittujen aiheuttomasti käytettyjen määrien ja talousarvioon kohdistuvien vaikutusten perusteella. Jos määriä ei voida määrittää tarkkaan yksittäisten oikaisujen tekemiseksi, komissio voi soveltaa kiinteämääräisiä tai havaintojen ekstrapolointiin perustuvia oikaisuja.
4. Rahoitusoikaisut tehdään soveltuvin osin kuittaamalla.
5. Oikaisun määrästä päättäessään komissio ottaa huomioon virheen tai sääntöjenvastaisuuden luonteen ja vakavuuden ja/tai asianomaisen ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmässä havaittujen heikkouksien tai puutteiden laajuuden ja taloudelliset vaikutukset.

IV OSASTO

SEURANTA, ARVIOINTI JA RAPORTOINTI

I LUKU

Seuranta

18 artikla

IPA:n seurantakomitea

1. Komissio ja IPA II -edunsaaja perustavat IPA:n seurantakomitean viimeistään kuuden kuukauden kuluttua ensimmäisen rahoitussopimuksen voimaantulon jälkeen.
2. IPA:n seurantakomitea arvioi kaikkien toimien täytäntöönpanon tuloksellisuutta, tehokkuutta, laatua, yhtenäisyyttä, koordinoitua ja vaatimustenmukaisuutta tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta. Tässä tehtävässä se tukeutuu alakohdistaisten seurantakomiteoiden toimittamiin tietoihin, mikäli aiheellista. Se voi tarvittaessa antaa suosituksia korjaaviksi toimenpiteiksi.
3. IPA:n seurantakomitea muodostuu komission edustajista, IPA II -edunsaajan kansallisesta IPA-koordinaattorista ja sen muiden asianomaisten kansallisten viranomaisten ja elinten edustajista sekä tarvittaessa kansainvälisten organisaatioiden, myös kansainvälisten rahoituslaitosten ja muiden sidosryhmien, kuten kansalaisyhteiskunnan ja yksityissektorin organisaatioiden, edustajista.
4. Komission edustaja ja kansallinen IPA-koordinaattori toimivat yhdessä IPA:n seurantakomitean kokousten puheenjohtajina.
5. IPA:n seurantakomitea vahvistaa oman työjärjestyksensä.
6. IPA:n seurantakomitea kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Kokouksia voidaan kutsua koolle komission tai IPA II -edunsaajan aloitteesta myös tapauskohtaisesti, varsinkin tietyistä aihepiiristä.

*19 artikla***Alakohtaiset seurantakomiteat**

1. Silloin kun on kyse IPA II -edunsaajien välillisestä hallinnoinnista, IPA II -edunsaaja perustaa alakohtaisia seurantakomiteita politiikan aloittain tai ohjelmittain viimeistään kuuden kuukauden kuluttua asianomaiseen politiikan alaan tai ohjelmaan liittyvän ensimmäisen rahoitussopimuksen voimaantulosta. Alakohtaisia seurantakomiteita voidaan tarvittaessa perustaa tapauskohtaisesti myös muita täytäntöönpanotapoja käytettäessä.
2. Kukin alakohtainen seurantakomitea arvioi politiikan alan tai ohjelman toimien täytäntöönpanon tuloksellisuutta, tehokkuutta, laatua, yhtenäisyyttä, koordinoitua ja vaatimustenmukaisuutta samoin kuin niiden johdonmukaisuutta oman alansa strategioiden kanssa. Se mittaa edistymistä toimien tavoitteiden sekä odotettujen tuotosten, tulosten ja vaikutusten saavuttamisessa lähtötilanteeseen perustuvia indikaattoreita käyttäen sekä edistymistä rahoituksen toteutumisessa. Alakohtainen seurantakomitea raportoi IPA:n seurantakomitealle, ja se voi tehdä ehdotuksia korjaaviksi toimenpiteiksi sen varmistamiseksi, että toimien tavoitteet saavutetaan, sekä myönnetyn tuen tuloksellisuuden, tehokkuuden, vaikutuksen ja kestävyuden lisäämiseksi.
3. Alakohtainen seurantakomitea muodostuu seuraavien edustajista: asianomaiset kansalliset viranomaiset ja elimet sekä muut sidosryhmät, kuten talouselämän osapuolet, työmarkkinaosapuolet, ympäristöalan toimijat ja tarvittaessa kansainväliset organisaatiot, myös kansainväliset rahoituslaitokset ja kansalaisyhteiskunta. Komissio osallistuu komitean työskentelyyn. Alakohtaisen seurantakomitean kokousten puheenjohtajana toimii IPA II -edunsaajan korkea-arvoinen edustaja. Poliitiikan alasta tai ohjelmasta riippuen komission edustaja saattaa osallistua puheen johtamiseen komitean kokouksissa.
4. Kukin alakohtainen seurantakomitea vahvistaa oman työjärjestyksensä.
5. Alakohtaiset seurantakomiteat kokoontuvat vähintään kahdesti vuodessa. Kokouksia voidaan kutsua koolle myös tapauskohtaisesti.

*20 artikla***Muut seurantatoimet**

Muita seurantafoorumeja voidaan perustaa tarvittaessa. Niiden toiminnasta raportoidaan IPA:n seurantakomitealle.

*II LUKU***Arviointi***21 artikla***Periaatteet**

1. IPA II -tukea arvioidaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 30 artiklan 4 kohdan mukaisesti sen merkityksellisuuden, yhtenäisyyden, laadun, tehokkuuden, tuloksellisuuden ja unionin lisäarvon parantamiseksi sekä sen johdonmukaisuuden ja synergian lisäämiseksi suhteessa alan poliittiseen vuoropuheluun.
2. Arviointeja voidaan tehdä politiikan, strategian, aiheen, alan, ohjelman, toiminnan, maan tai alueen tasolla.
3. IPA:n seurantakomitea ja alakohtaiset seurantakomiteat ottavat arviointien tulokset huomioon.

*22 artikla***IPA II -edunsaajan välillisessä hallinnoinnissa tekemät arvioinnit**

1. IPA II -edunsaaja, jolle on siirretty IPA II -tukeen liittyviä talousarvion toteutustehtäviä, vastaa hallinnoimiensa ohjelmien arvioinnista.
2. IPA II -edunsaajan on laadittava arviointisuunnitelma, jossa esitetään arviointitoimet, jotka se aikoo toteuttaa täytäntöönpanon eri vaiheissa.

III LUKU

Raportointi

23 artikla

IPA II -edunsaajien välillisesti hallinnoiman IPA-tuen täytäntöönpanoa koskevat vuosikertomukset

1. IPA II -edunsaaja toimittaa seuraavan varainhoitovuoden 15 päivään helmikuuta mennessä komissiolle asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 60 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a–c alakohdan mukaisesti seuraavat:

- a) vuosikertomus siirrettyjen tehtävien täytäntöönpanosta;
- b) rahoitus sopimuksen mukaiset suoriteperusteiset vuotuiset rahoituskertomukset tai -selvitykset siirrettyjen tehtävien täytäntöönpanosta aiheutuneista menoista;
- c) 9 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu johdon vahvistuslausuma;
- d) hallintorakenteen suorittamista tarkastus- ja valvontatoimista laadittujen kertomusten yhteenveto, joka tarjoaa hyvän lähtökohdan johdon vahvistuslausumalle. Tällaiseen yhteenvetoon on sisällyttävä analyysi järjestelmissä havaittujen virheiden ja heikkouksien luonteesta ja laajuudesta, niiden korjaamiseksi toteutetut tai suunnitellut toimet sekä tarkastusviranomaisen julkaisemien kertomusten jatkotoimet.

2. IPA II -edunsaajan on toimitettava komissiolle asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 60 artiklan 5 kohdan mukaisesti tarkastuslausunto seuraavan varainhoitovuoden 15 päivään maaliskuuta mennessä.

3. Kunkin ohjelman täytäntöönpanon päättyessä IPA II -edunsaajan on toimitettava loppukertomus, joka kattaa koko täytäntöönpanojakson ja johon saattaa sisältyä edellinen vuosikertomus.

4. Toimintarakenteen vastuulla olevasta toimesta tai ohjelmasta riippuen siltä saatetaan edellyttää koko varainhoitovuoden kattavaa laajaa vuosikertomusta, jonka kansallinen IPA-koordinaattori toimittaa komissiolle sen jälkeen, kun vastuullinen alakohtainen komitea on sen tarkastanut.

V OSASTO

AVOIMUUS JA NÄKYVYYS

24 artikla

Tiedotus, julkisuus ja avoimuus

1. Kaikkien IPA II -tukea asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 58 artiklan 1 kohdan a–c alakohdan mukaisesti täytäntöön panevien toimijoiden on täytettävä samaisen asetuksen 35 artiklan 2 kohdassa vahvistetut tiedotusta, julkisuutta ja avoimuutta koskevat vaatimukset ja huolehdittava toimien asianmukaisesta näkyvyydestä.

2. Kun on kyse IPA II -edunsaajan välillisestä hallinnoinnista, toimintarakenteiden on vastattava unionin varojen saajia koskevien tietojen julkaisemisesta delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 21 ja 22 artiklan mukaisesti. Toimintarakenteiden on huolehdittava siitä, että saajalle ilmoitetaan tämän sisällyttämisestä julkiseen saajaluetteloon. Kaikkien kyseiseen luetteloon mahdollisesti sisältyvien henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimuksia.

3. Yhtä tai useampaa maata koskevat strategia-asiakirjat, niiden tarkistukset ja ohjelma-asiakirjat ovat soveltuvin osin julkisia asiakirjoja, jotka asetetaan suuren yleisön ja kansalaisyhteiskunnan edustajien saataville.

25 artikla

Näkyvyys ja viestintä

1. Komissio ja IPA II -edunsaaja sopivat johdonmukaisesta viestintäsuunnitelmasta IPA II -tukea koskevien tietojen käyttöön asettamiseksi ja siitä aktiivisesti tiedottamiseksi IPA II -edunsaajassa.

2. IPA II -edunsaajan on raportoitava näkyvyys- ja viestintätoimistaan IPA:n seurantakomitealle ja alakohtaisille seurantakomiteoille.

VI OSASTO

RAJATYLLITTÄVÄ YHTEISTYÖ

I LUKU

Yleiset säännökset

26 artikla

Määritelmät

1. Tässä osastossa tarkoitetaan

- a) 'toimenpiteellä' yhteisen seurantakomitean tai asianomaisen ohjelman sopimusviranomaisen valitsemaa tai sen alaisuudessa valittua hanketta, sopimusta, toimea tai hankekokonaisuutta, joka tukee 27 artiklan a alakohdassa tarkoitettujen rajatylittävien yhteistyöohjelmien tapauksessa siihen liittyvän toimintalinjan (liittyvien toimintalinjojen) tavoitteita tai 27 artiklan b tai c alakohdassa tarkoitettujen rajatylittävien yhteistyöohjelmien tapauksessa siihen liittyvää aihekohtaista painopistealaa (aihekohtaisia painopistealoja);
- b) 'edunsaajalla' toimenpiteiden aloittamisesta tai aloittamisesta ja toteutuksesta vastaavaa julkista tai yksityistä tahoa; valtiontukiohjelmissä (sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 ⁽¹⁾ 2 artiklan 13 kohdassa) 'edunsaajalla' tarkoitetaan tuen saavaa tahoa rajatylittävissä yhteistyöohjelmissä, joihin osallistuu jäsenvaltioita.

2. Tämän osaston I ja II lukua sovellettaessa käsitteitä "julkiset menot", "ohjelmasuunnittelu", "kumppanuussopimus" ja "asiakirja" käytetään sellaisten rajatylittävien yhteistyöohjelmien osalta, joihin osallistuu jäsenvaltioita, asetuksen (EU) N:o 1303/2013 2 artiklassa annettujen määritelmien mukaisesti.

27 artikla

Tukimuodot

Tukea annetaan yhdelle seuraavista rajatylittävän yhteistyön muodoista:

- a) II luvussa tarkoitettu rajatylittävä yhteistyö yhden tai useamman jäsenvaltion ja yhden tai useamman IPA II -edunsaajan välillä;
- b) III luvussa tarkoitettu rajatylittävä yhteistyö kahden tai useamman IPA II -edunsaajan välillä;
- c) III luvussa tarkoitettu rajatylittävä yhteistyö IPA II -edunsaajan ja Euroopan naapuruusvälineen soveltamisalaan kuuluvien maiden välillä.

28 artikla

IPA II -tuen intensiteetti ja osuus

1. Komission päätöksessä, jolla rajatylittävä yhteistyöohjelma hyväksytään 27 artiklassa tarkoitettussa muodossa, vahvistetaan IPA II -tuen yhteisrahoitusosuus ja enimmäismäärä joko

- a) tukikelpoisten menojen kokonaismäärän perusteella, julkiset ja yksityiset menot mukaan lukien; tai
- b) tukikelpoisten julkisten menojen perusteella.

2. Edellä olevan 27 artiklan a alakohdan mukaisissa rajatylittävissä yhteistyöohjelmissä unionin yhteisrahoitusosuus on kunkin 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun toimintalinjan tasolla vähintään 20 prosenttia ja enintään 85 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maaseuturahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

3. Edellä olevan 27 artiklan b ja c alakohdan mukaisissa rajatylittävissä yhteistyöohjelmissa unionin rahoitusosuus on kunkin aihekohtaisen painopistealan tasolla vähintään 20 prosenttia ja enintään 85 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Teknisen avun osalta yhteisrahoitusosuus on 100 prosenttia.

29 artikla

Aihekohtaiset painopistealat ja IPA II -tuen keskittäminen

1. IPA II -tuen aihekohtaiset painopistealat määritellään asetuksen (EU) N:o 231/2014 liitteessä III.
2. Kutakin rajat ylittävän yhteistyön ohjelmaa varten valitaan enintään neljä aihekohtaista painopistealaa.

30 artikla

Maantieteellinen soveltamisala

Rajatylittävään yhteistyöohjelmaan on sisällyttävä luettelo tukikelpoisista alueista seuraavasti:

- a) 27 artiklan a alakohdassa tarkoitetuissa rajatylittävissä yhteistyöohjelmissa tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistön (NUTS) III-tason alueet tai NUTS-luokituksen puuttuessa niitä vastaavat, toisistaan enintään 150 kilometrin päässä maa- tai merirajoilla sijaitsevat alueet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisia mukautuksia, jotka ovat tarpeen ohjelmakaudeksi 2007–2013 hyväksytyjen rajatylittävien yhteistyöohjelmien yhtenäisyyden ja jatkuvuuden varmistamiseksi;
- b) 27 artiklan b ja c alakohdassa tarkoitetuissa rajatylittävissä yhteistyöohjelmissa tukikelpoiset alueet määritellään tarpeen mukaan asianomaisessa rajatylittävässä yhteistyöohjelmassa.

31 artikla

Rajatylittävien yhteistyöohjelmien valmistelu, arviointi, hyväksyntä ja muuttaminen

1. Osallistujamaat sopivat keskenään kunkin rajatylittävän yhteistyöohjelman alakohtaisista painopistealoista kunkin rajan tai rajaryhmän osalta asetuksen (EU) N:o 231/2014 liitteessä III määriteltyjen aihekohtaisien painopistealojen perusteella.
2. Komissio arvioi, ovatko rajatylittävät yhteistyöohjelmat johdonmukaisia tämän asetuksen kanssa, miten ne tosiasiallisesti edistävät asetuksen (EU) N:o 231/2014 liitteessä III määritellyistä aihekohtaisista painopistealoista valittuja aloja sekä osallistuvien jäsenvaltioiden osalta myös asianomaisen kumppanuussopimuksen tavoitteita.
3. Komissio esittää huomautuksensa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun rajatylittävä yhteistyöohjelma on toimitettu sille. Osallistujamaat toimittavat komissiolle kaikki tarvittavat lisätiedot ja tarvittaessa tarkistavat rajatylittävää yhteistyöohjelmaa koskevaa ehdotustaan.
4. Rajatylittävän yhteistyöohjelman muodollisen toimittamisen jälkeen komission on sitä hyväksyessään varmistettava, että kaikki sen mahdollisesti esittämät huomautukset on otettu riittävällä tavalla huomioon.
5. Osallistujamaiden on perusteltava asianmukaisesti pyyntönsä rajatylittävän yhteistyöohjelman muuttamiseksi, ja pyynnöissä on eriteltävä varsinkin se, miten muutosten odotetaan vaikuttavan rajatylittävän yhteistyöohjelman tavoitteiden saavuttamiseen. Pyyntöjen mukana on toimitettava tarkistettu ohjelma. Rajatylittäviä yhteistyöohjelmia koskeviin muutoksiin sovelletaan 2 ja 3 kohtaa.

32 artikla

Tekninen apu

1. Kuhunkin rajatylittävään yhteistyöohjelmaan on sisällyttävä erityinen määräraha teknisen avun toimenpiteisiin, joihin kuuluvat muun muassa ohjelman täytäntöönpanoon liittyvä valmistelu, hallinnointi, seuranta, arviointi, tiedotus, viestintä, verkostoituminen, riitojenratkaisu, valvonta ja tarkastus sekä toiminta, jolla parannetaan ohjelman täytäntöönpanon edellyttämiä hallinnollisia valmiuksia. Osallistujamaat voivat käyttää IPA II -tukea myös sellaisten toimien tukemiseen, joilla vähennetään edunsaajille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta esimerkiksi sähköisten tiedonvaihtojärjestelmien avulla, edistetään parhaiden käytäntöjen vaihtamista osallistujamaiden viranomaisten ja edunsaajien välillä ja parannetaan niiden valmiuksia hallinnoida ja käyttää IPA II -tukea. Nämä toimet voivat koskea edellisiä ja seuraavia ohjelmakausia.
2. Rajatylittävän yhteistyöohjelman valmisteluun ja hallinto- ja valvontajärjestelmien luomiseen myönnettävän teknisen avun menot voivat 15 artiklan 1 kohdasta poiketen olla tukikelpoisia ennen päivää, jona komissio tekee päätöksen rajatylittävän yhteistyöohjelman hyväksymisestä, mutta ei kuitenkaan ennen 1 päivää tammikuuta 2014.

II LUKU

Rajatyhtävä yhteistyö jäsenvaltioiden ja IPA II -edunsaajien välillä

33 artikla

Sovellettavat säännökset

1. Tämän luvun mukaiseen rajatyhtävään yhteistyöohjelmaan osallistuvaan jäsenvaltioon (osallistuviin jäsenvaltioihin), erityisesti siihen jäsenvaltioon, jossa hallintoviranomainen sijaitsee, sovelletaan asetukseen (EU) N:o 1303/2013 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1299/2013⁽¹⁾ sisältyviä Euroopan alueellinen yhteistyö-tavoitteeseen sovellettavia sääntöjä tässä luvussa säädetyn mukaisesti. Silloin kun säännöillä viitataan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 1 artiklassa määriteltyihin Euroopan rakenne- ja investointirahastoihin, niiden katsotaan tätä lukua sovellettaessa käsittävän myös IPA II -tuen.

2. Tämän luvun mukaiseen rajatyhtävään yhteistyöohjelmaan osallistuviin IPA II -edunsaajiin sovelletaan Euroopan alueellisen yhteistyön sääntöjä tässä luvussa säädetyn mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta asianomaisessa rahoitussopimuksessa vahvistettuja perusteltuja poikkeuksia.

34 artikla

Ohjelmasuunnittelu

1. Rajatyhtävät yhteistyöohjelmat laaditaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa esitetyn kumppanuusperiaatteen ja asetuksen (EU) N:o 1299/2013 8 artiklan 2–4, 7, 9 ja 10 kohdan mukaisesti.

2. Rajatyhtävät yhteistyöohjelmat muodostuvat toimintalinjoista. Toimintalinja vastaa 29 artiklassa tarkoitettua aihekohtaista painopistealaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 32 artiklan soveltamista. Toimintalinjan vaikutuksen ja tulokellisuuden lisäämiseksi johdonmukaisen ja yhdenmetyen lähestymistavan avulla siihen voidaan tarvittaessa lisätä muiden aihekohtaisten painopistealojen osia.

3. Rajatyhtävissä yhteistyöohjelmissa voidaan toteuttaa asetuksen (EU) N:o 1303/2013 32–35 artiklassa tarkoitettuja yhteisölähtöisiä paikallisia kehittämishankkeita, kyseisen asetuksen 104–109 artiklassa tarkoitettuja yhteisiä toimintasuunnitelmia ja saman asetuksen 36 artiklassa tarkoitettuja yhdenmetyjä alueellisia investointeja ottaen huomioon näiden välineiden perusperiaatteet sekä asetuksen (EU) N:o 1299/2013 9–11 artiklan. Komissio ja osallistujamaat sopivat kunkin rajatyhtävän yhteistyöohjelman erityisistä säännöistä ja ehdoista.

4. Jäsenvaltio, jossa rajatyhtävän yhteistyöohjelman hallintoviranomainen sijaitsee, toimittaa ohjelman komissiolle sähköisesti.

5. Euroopan investointipankki (EIP) voi osallistujamaiden pyynnöstä osallistua toimenpiteiden, varsinkin suurhankkeiden, valmisteluun ja siihen liittyvään toimintaan.

Komissio voi kuulla EIP:tä ennen rajatyhtävien yhteistyöohjelmien hyväksymistä.

35 artikla

Tekninen apu

Tekniseen apuun kohdennettavan IPA II -tuen määrä on enintään 10 prosenttia rajatyhtävän yhteistyöohjelman kokonaisrahoituksesta, mutta vähintään 1 500 000 euroa.

36 artikla

Täytäntöönpanotapa ja ohjelmaviranomaisten nimeäminen

1. Tämän luvun mukaisia rajatyhtäviä yhteistyöohjelmia hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Tästä seuraa, että jäsenvaltiot ja komissio vastaavat ohjelmien hallinnoinnista ja valvonnasta omien vastualueidensa mukaisesti asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012, delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 1268/2012 ja tässä asetuksessa säädettyllä tavalla.

Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 73 ja 74 artiklaa, jotka koskevat jäsenvaltioiden tehtäviä yhteistyössä hallinnoitaessa, sovelletaan jäsenvaltioon, jossa hallintoviranomainen sijaitsee.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1299/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan alueellinen yhteistyö-tavoitteen tukemista Euroopan aluekehitysrahastosta koskevista erityissäännöksistä (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 259).

Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 75 artiklaa, joka koskee komission valtuuksia ja tehtäviä yhteistyössä hallinnoitaessa.

2. Rajatylittävän yhteistyöohjelman osallistujamaiden on nimettävä asetuksen (EU) N:o 1303/2013 123 artiklan 1 kohdan soveltamista varten yksi hallintoviranomainen, 123 artiklan 2 kohdan soveltamista varten yksi todentamisviranomainen ja 123 artiklan 4 kohdan soveltamista varten yksi tarkastusviranomainen.

3. Hallintoviranomaisen ja tarkastusviranomaisen on sijaittava samassa jäsenvaltiossa. Rajatylittävän yhteistyöohjelman osallistujamaat voivat nimetä yhden hallintoviranomaisen suorittamaan tarkastusviranomaisen tehtävät.

Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 124 artiklassa esitetystä hallintoviranomaisen ja tarvittaessa todentamisviranomaisen nimeämismenettelystä vastaa jäsenvaltio, jossa kyseinen viranomainen sijaitsee.

Tämän artiklan mukaiset nimeämiset eivät rajoita rahoitusoikaisujen soveltamiseen liittyvien vastuiden jakamista osallistujamaiden kesken rajatylittävässä yhteistyöohjelmassa esitetyllä tavalla.

37 artikla

Ohjelmaviranomaisten tehtävät

1. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklaa ja asetuksen (EU) N:o 1299/2013 23 artiklan 1, 2, 4 ja 5 kohtaa, jotka koskevat hallintoviranomaisen tehtäviä.

2. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 126 artiklaa ja asetuksen (EU) N:o 1299/2013 24 artiklaa, jotka koskevat todentamisviranomaisen tehtäviä.

Todentamisviranomainen vastaanottaa komission suorittamat maksut ja pääsääntöisesti suorittaa ne edelleen johtavalle edunsaajalle asetuksen (EU) N:o 1303/2013 132 artiklan mukaisesti.

3. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 127 artiklaa ja asetuksen (EU) N:o 1299/2013 25 artiklaa, jotka koskevat tarkastusviranomaisen tehtäviä.

38 artikla

Yhteinen seurantakomitea

1. Osallistujamaiden on perustettava yhteinen seurantakomitea kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona asianomaiselle jäsenvaltiolle on ilmoitettu rajatylittävän yhteistyöohjelman hyväksymispäätöksestä.

2. Yhteinen seurantakomitea muodostuu komission edustajista, kansallisesta IPA-koordinaattorista ja muista IPA II -edunsaajan asianomaisten kansallisten viranomaisten ja elinten edustajista, osallistuvan jäsenvaltion (osallistuvien jäsenvaltioiden) edustajista sekä tarvittaessa kansainvälisten rahoituslaitosten ja muiden sidosryhmien, myös kansalaisyhteiskunnan ja yksityissektorin organisaatioiden, edustajista.

3. Yhteisen seurantakomitean puheenjohtajana toimii jonkin osallistujamaan tai hallintoviranomaisen edustaja.

4. Komissio osallistuu yhteisen seurantakomitean työskentelyyn neuvonantajana.

5. Jos EIP osallistuu ohjelman rahoittamiseen, se voi osallistua yhteisen seurantakomitean työskentelyyn neuvonantajana.

6. Yhteinen seurantakomitea arvioi kaikkien toimien täytäntöönpanon yleistä tuloksellisuutta, laatua ja yhtenäisyyttä suhteessa tavoitteisiin, jotka on asetettu rajatylittävissä yhteistyöohjelmassa, rahoitussopimuksissa ja asianomaisessa strategia-asiakirjassa (asianomaisissa strategia-asiakirjoissa). Se voi tarvittaessa antaa suosituksia korjaaviksi toimiksi.

Sovelletaan myös asetuksen (EU) N:o 1303/2013 49 ja 110 artiklaa, jotka koskevat sen tehtäviä.

Yhteinen seurantakomitea ja hallintoviranomainen käyttävät seurannassa indikaattoreita, jotka on vahvistettu asianomaisessa rajatylittävissä yhteistyöohjelmassa asetuksen (EU) N:o 1299/2013 16 artiklan mukaisesti

7. Yhteinen seurantakomitea vahvistaa oman työjärjestyksensä.

8. Yhteinen seurantakomitea kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Ylimääräisiä kokouksia voidaan kutsua koolle minkä tahansa osallistujamaan tai komission aloitteesta, varsinkin tietyistä aihepiiristä.

39 artikla

Toimenpiteiden valinta

1. Yhteinen seurantakomitea valitsee rajatylittävissä yhteistyöohjelmissa toteutettavat toimenpiteet.

Yhteinen seurantakomitea voi perustaa toimenpiteiden valintaa varten ohjauskomitean, joka toimii sen alaisuudessa.

2. Valituissa toimenpiteissä on oltava edunsaajia vähintään kahdesta osallistujamaasta, joista vähintään yhden on oltava jäsenvaltio. Toimenpide voidaan toteuttaa vain yhdessä osallistujamaassa, jos voidaan osoittaa, että sillä on rajatylittäviä vaikutuksia ja hyötyjä.
3. Edunsaajat tekevät yhteistyötä toimenpiteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa. Lisäksi ne tekevät yhteistyötä joko henkilöstön osoittamisessa toimenpiteisiin tai toimenpiteiden rahoittamisessa.

40 artikla

Edunsaajat

1. Jos rajatylittävän yhteistyöohjelman jossakin toimenpiteessä on vähintään kaksi edunsaajaa, niiden on yhdessä nimettävä joukostaan yksi johtava edunsaaja.
2. Johtavalla edunsaajalla on seuraavat tehtävät:
  - a) se sopii muiden edunsaajien kanssa järjestelyistä sopimuksella, joka sisältää muun muassa toimenpiteeseen kohdennettujen varojen moitteettoman hoidon takaavat määräykset, myös järjestelyt aiheettomasti maksettujen määrien takaisin perimiseksi;
  - b) se vastaa koko toimenpiteen toteutuksen varmistamisesta;
  - c) se varmistaa, että kaikkien edunsaajien esittämät menot ovat aiheutuneet toimenpiteen toteutuksesta, että ne vastaavat kaikkien edunsaajien kesken sovittuja toimintoja ja että ne ovat hallintoviranomaisen 6 kohdan mukaisesti toimitettaman asiakirjan mukaisia;
  - d) se varmistaa, että tarkastaja on todentanut (tarkastajat ovat todentaneet) muiden edunsaajien esittämät menot, jos hallintoviranomainen ei tee tällaista todennusta asetuksen (EU) N:o 1299/2013 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
3. Jos 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista järjestelyistä ei muuta johdu, johtavan edunsaajan on varmistettava, että muut edunsaajat saavat julkisen tuen koko määrän mahdollisimman nopeasti. Siitä ei saa vähentää tai pidättää mitään määriä eikä siitä saa periä mitään erityismaksua tai muuta vaikutukseltaan vastaavaa maksua, joka vähentäisi muille edunsaajille maksettavia määriä.
4. Johtavan tai ainoan edunsaajan on sijaittava osallistujamaassa.
5. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1082/2006 ⁽¹⁾ mukaisesti perustettu eurooppalainen alueellisen yhteistyön yhtymä tai muu jonkin osallistujamaan lakien mukaisesti perustettu oikeushenkilö voi hakea toimenpiteen ainoaksi edunsaajaksi, jos sen ovat perustaneet vähintään kahden osallistujamaan viranomaiset ja julkiset elimet, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän asetuksen 39 artiklan 2 kohdan soveltamista.
6. Hallintoviranomaisen on toimitettava kunkin toimenpiteen johtavalle tai ainoalle edunsaajalle asiakirja, jossa esitetään toimenpiteen tukiedellytykset, mukaan lukien erityisvaatimukset, jotka koskevat toimenpiteen puiteissa toimitettavia tuotteita tai tarjottavia palveluja, rahoitussuunnitelmaa ja toteutuksen määräaika.

41 artikla

Arviointi

1. Arvioinnit on annettava sellaisten sisäisten tai ulkopuolisten asiantuntijoiden tehtäväksi, jotka ovat toiminnallisesti riippumattomia ohjelman täytäntöönpanosta vastaavista viranomaisista. Kaikki arvioinnit julkaistaan.
2. Osallistujamaiden on yhdessä suoritettava ennakoarviointi asetuksen (EU) N:o 1303/2013 55 artiklan mukaisesti.
3. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 56 artiklaa, joka koskee ohjelmakauden aikana suoritettavaa arviointia.
4. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 57 artiklaa, joka koskee jälkiarviointia.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1082/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä (EAYY) (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 19).

42 artikla

Raportointi, tiedotus ja viestintä

1. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1299/2013 14 artiklaa, joka koskee täytäntöönpanokertomuksia.
2. Vuotuinen arviointikokous järjestetään asetuksen (EU) N:o 1299/2013 15 artiklan mukaisesti.
3. Hallintoviranomaisen on joka vuosi viimeistään 31 päivänä tammikuuta, 31 päivänä heinäkuuta ja 31 päivänä lokakuuta toimitettava komissiolle sähköisesti kustakin rajatylittävästä yhteistyöohjelmasta ja toimintalinjoittain seuraavat tiedot seurantaan varten:
  - a) toimenpiteiden yhteenlasketut ja julkiset tukikelpoiset kustannukset sekä tuen kohteeksi valittujen toimenpiteiden lukumäärä;
  - b) edunsaajien hallintoviranomaiselle ilmoittamat tukikelpoiset kokonaismenot.

Lisäksi 31 päivään tammikuuta mennessä toimitettaviin tietoihin on sisällyttävä a ja b alakohdassa tarkoitetut tiedot toimenpideluokittain. Tällaisen tiedonsiirron katsotaan täyttävän asetuksen (EU) N:o 1303/2013 50 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun taloudellisten tietojen toimittamista koskevan vaatimuksen.

Tammikuun 31 päivään ja heinäkuun 31 päivään mennessä toimitettaviin tietoihin on liitettävä ennuste määrästä, jonka hallintoviranomainen arvioi esittävänsä maksatushakemuksina kuluvan ja sitä seuraavan varainhoitovuoden osalta.

Tämän kohdan mukaisesti toimitettavien tietojen koontipäivä on tiedonsiirtokuukautta edeltävän kuukauden viimeinen päivä.

4. Hallintoviranomaisen on koordinoitava tehtäviä, jotka liittyvät tämän asetuksen 24 artiklan 1 ja 3 kohdassa esitettyihin tiedotusta, julkisuutta ja avoimuutta koskeviin vaatimuksiin.

Hallintoviranomainen on tämän asetuksen 25 artiklasta poiketen vastuussa asetuksen (EU) N:o 1303/2013 115 ja 116 artiklassa esitetyistä tiedotus- ja viestintätoimista.

43 artikla

Tukikelpoisuus ja kestävyys

1. Menoihin voidaan tämän asetuksen 15 artiklan 1 kohdasta poiketen myöntää rajatylittävän yhteistyön IPA II -tukea, jos
  - a) ne ovat aiheutuneet jäsenvaltion edunsaajalle ja maksettu 1 päivän tammikuuta 2014 ja 31 päivän joulukuuta 2022 välisenä aikana; tai
  - b) jos ne ovat aiheutuneet IPA II -edunsaajan edunsaajalle ja maksettu rajatylittävän yhteistyöohjelman toimittamisen jälkeen.
2. Tämän asetuksen 15 artiklan 2 kohdassa esitettyjen sääntöjen lisäksi rajatylittävää yhteistyötä koskevaa IPA II -tukea ei myönnetä seuraaviin:
  - a) velkojen korkoihin;
  - b) arvonlisäveroon, paitsi jos sitä ei kansallisen alv-lainsäädännön mukaan palauteta;
  - c) ydinvoimaloiden purkamiseen ja rakentamiseen;
  - d) investointeihin, joilla pyritään vähentämään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY⁽¹⁾ liitteessä I luetelluista toiminnoista aiheutuvia kasvihuonekaasuja;
  - e) tupakan ja tupakkatuotteiden valmistukseen, jalostukseen ja markkinointiin;
  - f) unionin valtiotukisääntöjen määritelmän täyttävillä vaikeuksissa olevilla yrityksillä;
  - g) investointeihin lentokenttäinfrastruktuuriin, paitsi jos investoinnit liittyvät ympäristönsuojeluun tai niihin liittyy investointeja, jotka ovat välttämättömiä kyseisestä infrastruktuurista ympäristölle aiheutuvan kielteisen vaikutuksen lieventämiseksi tai vähentämiseksi.

Rakentamattoman ja rakennetun maan ostoon voidaan tämän asetuksen 15 artiklan 2 kohdasta poiketen myöntää rajatylittävää yhteistyötä koskevaa IPA II -tukea, jos ostohinta on enintään 10 prosenttia kyseisen toimenpiteen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista. Hylättyjen ja aiemmin teollisuuskäytössä olleiden, rakennuksia sisältävien tonttien tapauksessa osuus on enintään 15 prosenttia. Poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa edellä mainittuja prosenttiosuuksia voidaan nostaa ympäristönsuojeluun liittyvissä toimenpiteissä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

3. Toimenpiteitä ei valita IPA II -tuen kohteiksi, jos ne on saatettu fyysisesti päätökseen tai toteutettu kokonaisuudessaan ennen kuin edunsaaja on jättänyt rajatylittävää yhteistyöohjelmaa koskevan rahoitushakemuksen hallintoviranomaiselle, siitä riippumatta, onko edunsaaja maksanut kaikki asiaankuuluvat maksut.
4. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 61 artiklaa, 65 artiklan 4, 6–9 ja 11 kohtaa, 66–68 artiklaa, 69 artiklan 1 ja 2 kohtaa ja 71 artiklaa, jotka koskevat avustuksia.
5. Tämän asetuksen 6 artiklan 2 kohdassa säädetyn lisäksi tämän luvun mukaisia rajatylittäviä yhteistyöohjelmia koskevissa rahoitussopimuksissa on vahvistettava asianomaiseen rajatylittävään yhteistyöohjelmaan sovellettavien tukikelpoisuussääntöjen hierarkia asetuksen (EU) N:o 1299/2013 18 artiklassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.
6. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1299/2013 19 artiklaa, joka koskee henkilöstökustannuksia.

44 artikla

Tukikelpoisuus sijainnin perusteella

1. Toimenpiteiden on 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut poikkeukset huomioon ottaen sijaittava ohjelma-alueella, joka muodostuu asianomaisessa rajatylittävässä yhteistyöohjelmassa määritellystä osallistujamaiden alueen osasta, jäljempänä 'ohjelma-alue'.
2. Hallintoviranomainen voi antaa hyväksyntänsä sille, että koko toimenpide tai sen osa toteutetaan ohjelma-alueen ulkopuolella edellyttäen, että seuraavat ehdot täyttyvät:
  - a) toimenpiteestä on hyötyä ohjelma-alueelle;
  - b) rajatylittävästä yhteistyöohjelmasta ohjelma-alueen ulkopuolella sijaitseville toimenpiteille myönnettävän tuen kokonaismäärä ei ylitä 20:tä prosenttia unionin tuesta ohjelmatasolla;
  - c) rajatylittävän yhteistyöohjelman viranomaiset vastaavat toimenpiteen hallinnointiin, valvontaan ja tarkastukseen liittyvistä hallinto- ja tarkastusviranomaisten velvollisuuksista tai ne tekevät sopimuksia sen jäsenvaltion tai kolmannen maan viranomaisten kanssa, jossa toimenpide toteutetaan.
3. Teknistä apua, tunnettuuden lisäämistä ja valmiuksien parantamista koskevissa toimenpiteissä menoja saa syntyä ohjelma-alueen ulkopuolella edellyttäen, että 2 kohdan a ja c alakohdassa asetetut ehdot täyttyvät.

45 artikla

Hankinnat

1. Silloin kun edunsaaja tekee palvelu-, tavarantoimitus- tai urakkasopimuksen, hankintamenettelyissä on noudatettava asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 toisen osan IV osaston 3 luvun ja delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 toisen osan II osaston 3 luvun säännöksiä, joita sovelletaan koko ohjelma-alueella sekä jäsenvaltion että IPA II -edunsaajan/-saajien alueella.
2. Silloin kun hallintoviranomainen tekee palvelu-, tavarantoimitus- tai urakkasopimuksen teknisen avun toimenpiteiden määrärahoista, sen on sovellettava joko 1 kohdassa tarkoitettuja tai kansallisen lainsäädäntönsä mukaisia hankintamenettelyjä.

46 artikla

Varainhoito, sitoumusten vapauttaminen, tilien tarkastaminen ja hyväksyminen, sulkeminen ja rahoitusoikaisu

1. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 76 artiklaa, joka koskee talousarviositoumuksia.
2. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 77–80, 82, 83, 129–132, 134, 135 ja 142 artiklaa, jotka koskevat maksuja. Lisäksi sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1299/2013 27 artiklan 1 kohtaa, joka koskee maksujen maksamista yhdelle tilille. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1299/2013 28 artiklaa, joka koskee euron käyttöä.
3. Ennakkorahoituksen osalta komissio suorittaa yhden ainoan ennakkomaksun sen jälkeen, kun se on tehnyt päätöksen rajatylittävän yhteistyöohjelman hyväksymisestä.

Ennakkorahoituksen määrä on 50 prosenttia ohjelman kolmesta ensimmäisestä talousarviositoumuksesta.

Ennakkorahoitus voidaan tarvittaessa suorittaa kahdessa erässä talousarviotarpeiden mukaan.

Ennakkorahoituksena maksettu määrä on palautettava täysimääräisenä komissiolle, jos rajatylittävään yhteistyöohjelmaan liittyvää maksuhakemusta ei ole lähetetty 24 kuukauden kuluessa päivästä, jona komissio suorittaa ennakkorahoituksen ensimmäisen erän.

4. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 86–88 ja 136 artiklaa, jotka koskevat sitoumusten vapauttamista.
5. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 84 ja 137–141 artiklaa, jotka koskevat tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä sulkemista.
6. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 85 artiklaa, 122 artiklan 2 kohtaa ja 143–147 artiklaa, jotka koskevat rahoitusoikaisuja ja perintää. Lisäksi sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1299/2013 27 artiklan 2 ja 3 kohtaa.

47 artikla

Hallinto- ja valvontajärjestelmät ja tarkastus

1. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 72 artiklaa ja 122 artiklan 1 ja 3 kohtaa, jotka koskevat hallinto- ja valvontajärjestelmien yleisiä periaatteita.
2. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 128 artiklaa, joka koskee komission ja tarkastusviranomaisten välistä yhteistyötä.
3. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 148 artiklaa, joka koskee rajatylittävien yhteistyöohjelmien oikeasuhteista valvontaa.

48 artikla

Rajatylittävien yhteistyöohjelmien keskeyttäminen

1. Jos yksikään osallistuvista IPA II -edunsaajista ei ole allekirjoittanut rahoitussopimusta ohjelman hyväksymisvuotta seuraavan vuoden loppuun mennessä, komissio keskeyttää rajatylittävän yhteistyöohjelman.

Euroopan aluekehitysrahaston jo sidotut vuotuiset erät ovat käytettävissä tavanomaisen ajan, mutta niitä voidaan käyttää ainoastaan asianomaisissa jäsenvaltioissa toteutettavaan toimintaan, ja niistä on täytynyt tehdä sopimus ennen komission keskeyttämisspätöstä. Hallintoviranomaisen on toimitettava loppukertomus kolmen kuukauden kuluessa sopimusten päättämisestä komissiolle, joka toimii asiassa 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

2. Jos rajatylittävää yhteistyöohjelmaa ei voida toteuttaa osallistujamaiden välisissä suhteissa ilmenevien ongelmien vuoksi tai muista perustelluista syistä, komissio voi päättää keskeyttää ohjelman ennen täytäntöönpanokauden päättämispäivää yhteisen seurantakomitean pyynnöstä tai omasta aloitteestaan yhteistä seurantakomiteaa kuultuaan.

Jos ohjelma päätetään keskeyttää, hallintoviranomaisen on toimitettava loppukertomus kuuden kuukauden kuluessa komission päätöksestä. Komissio suorittaa loppumaksun tai antaa tarvittaessa perintämääräyksen sen jälkeen, kun aiemmat ennakkorahoitusmaksut on hyväksytty. Komissio myös vapauttaa jäljellä olevat sitoumukset.

Vaihtoehtoisesti ohjelman määrärahoja voidaan päättää vähentää niiden mukauttamiseksi ohjelman soveltamisalaan 31 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

3. Euroopan aluekehitysrahaston sitomaton tuki, joka vastaa vuotuisia eriä, joita ei ole vielä sidottu, tai vuotuisia eriä, jotka on sidottu ja vapautettu kokonaan tai osittain saman varainhoitovuoden aikana ja joita ei ole kohdennettu uudelleen toiselle samaan ulkoisen yhteistyön ohjelmien luokkaan kuuluvalla ohjelmalla, kohdennetaan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa sisäisille rajatylittävälle yhteistyöohjelmille asetuksen (EU) N:o 1299/2013 4 artiklan mukaisesti.

IPA II -tuki, joka vastaa vuotuisia eriä, joita ei ole vielä sidottu, tai vuotuisia eriä, jotka on sidottu ja vapautettu kokonaan tai osittain saman varainhoitovuoden aikana, käytetään muiden IPA II -tukeen oikeutettujen ohjelmien tai hankkeiden rahoittamiseen.

III LUKU

Rajatylittävä yhteistyö IPA II -edunsaajien välillä tai IPA II -edunsaajien ja Euroopan naapuruusvälineen soveltamisalaan kuuluvien maiden välillä

49 artikla

Ohjelmasuunnittelu

1. Osallistujamaiden on yhdessä laadittava rajatylittävät yhteistyöohjelmat komission toimittaman malliohjelman mukaisesti ja toimitettava ne komissiolle sähköisesti.

2. Rajatylittävä yhteistyöohjelma muodostuu aihekohtaisista painopistealoista 29 artiklan mukaisesti.

50 artikla

Tekninen apu

Tekniseen apuun kohdennettavan IPA II -tuen määrä on enintään 10 prosenttia rajatylittävälle yhteistyöohjelmalle myönnetystä kokonaisrahoituksesta.

51 artikla

Täytäntöönpanotavat

1. Edellä 27 artiklan b ja c alakohdassa tarkoitettuja rajatylittäviä yhteistyöohjelmia hallinnoidaan joko suoraan tai välillisesti.
2. Rajatylittäviä yhteistyöohjelmia hallinnoi yksi sopimusviranomainen, joka määrittää komission täytäntöönpanopäätöksessä asianomaisen rajatylittävän yhteistyöohjelman hyväksymisestä.

52 artikla

Rakenteet ja viranomaiset

1. Rajatylittävien yhteistyöohjelmien hallintointiin IPA II -edunsaajissa osallistuvat seuraavat rakenteet:
  - a) 4 artiklassa tarkoitetut rajatylittävään yhteistyöohjelmaan osallistuvien maiden kansalliset IPA-koordinaattorit ja soveltuvin osin alueellisen yhteistyön koordinaattorit;
  - b) sen osallistuvan IPA II -edunsaajan, jossa sopimusviranomainen sijaitsee, 7 artiklassa tarkoitetut kansallinen tulojen ja menojen hyväksyjä ja hallintorakenne tapauksissa, joissa rajatylittävää yhteistyöohjelmaa hallinnoidaan välillisesti;
  - c) kaikkien osallistujamaiden toimintarakenteet, joiden on tehtävä tiivistä yhteistyötä asianomaisen rajatylittävän yhteistyöohjelman ohjelmasuunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Välillisesti hallinnoitaessa sopimusviranomainen kuuluu toimintarakenteeseen;
  - d) 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu tarkastusviranomainen tapauksissa, joissa rajatylittävää yhteistyöohjelmaa hallinnoidaan välillisesti. Jos tarkastusviranomaisella ei ole valtuuksia suorittaa 12 artiklassa säädettyjä tehtäviä, sitä avustaa tarkastajaryhmä, johon kuuluu edustaja kustakin rajatylittävän yhteistyöohjelman osallistujamaasta.
2. Rajatylittävään yhteistyöohjelmaan osallistuvat IPA II -edunsaajat ja Euroopan naapuruusvälineen soveltamisalaan kuuluvat maat perustavat yhteisen seurantakomitean, joka toimii myös 19 artiklassa tarkoitettuna alakohtaisena seurantakomiteana.
3. Komissiota, toimintarakenteita ja yhteistä seurantakomiteaa avustamaan perustetaan yhteinen tekninen sihteeristö.
4. Näiden rakenteiden tehtävät ja vastuut määrittää 5 artiklassa tarkoitettu puitesopimuksessa.
5. Välillisesti hallinnoitaessa osallistujamaat sopivat kahdenvälisestä järjestelystä, jossa vahvistetaan niiden vastuut asianomaisen rajatylittävän yhteistyöohjelman täytäntöönpanossa. Tällaisen kahdenvälisen järjestelyn vähimmäisvaatimukset määrittää 5 artiklassa tarkoitettu puitesopimuksessa.

53 artikla

Toimenpiteiden valinta

1. Rajatylittävään yhteistyöohjelmaan valituilla toimenpiteillä on oltava selviä rajatylittäviä vaikutuksia ja hyötyjä.
2. Sopimusviranomainen valitsee rajatylittävien yhteistyöohjelmien toimenpiteet julkaisemalla koko tukikelpoisen alueen kattavan ehdotuspyynnön.
3. Osallistujamaat voivat ehdottaa toimenpiteitä myös muutoin kuin ehdotuspyynnön puitteissa. Tällöin kyseiset toimenpiteet on mainittava erikseen 49 artiklassa tarkoitettuun rajatylittävissä yhteistyöohjelmassa.

4. Rajatylittävän yhteistyön toimenpiteissä on oltava edunsaajia vähintään kahdesta osallistujamaasta. Edunsaajat tekevät yhteistyötä toimenpiteiden suunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Lisäksi ne tekevät yhteistyötä joko henkilöstön osoittamisessa toimenpiteisiin tai toimenpiteiden rahoittamisessa tai molemmissa.

5. Toimenpide voidaan toteuttaa yhdessä ainoassa osallistujamaassa, jos voidaan osoittaa, että sillä on rajatylittäviä vaikutuksia ja hyötyjä.

54 artikla

Edunsaajat

1. Edellä olevan 27 artiklan b alakohdassa tarkoitettujen rajatylittävien yhteistyöohjelmien edunsaajien on oltava sijoittautuneita IPA II -edunsaajaan. Edellä olevan 27 artiklan c alakohdassa tarkoitettujen rajatylittävien yhteistyöohjelmien edunsaajien on oltava sijoittautuneita IPA II -edunsaajaan tai Euroopan naapuruväliseen soveltamisalaan kuuluvaan maahan.

2. Kaikkien toimenpiteeseen osallistuvien edunsaajien on nimettävä keskuudestaan yksi johtava edunsaaja.

3. Johtava edunsaaja vastaa koko toimenpiteen rahoituksen toteutuksen varmistamisesta, seuraa, että toimenpiteen toteutus tapahtuu sopimusehtojen mukaisesti, ja vahvistaa muiden edunsaajien kanssa järjestelyt, joilla taataan toimenpiteeseen kohdennettujen varojen moitteeton hoito, myös järjestelyt aiheettomasti maksettujen määrien takaisin perimiseksi.

VII OSASTO

MAATALOUS JA MAASEUDUN KEHITTÄMINEN

55 artikla

Maaseudun kehittämisohjelmia koskevat erityissäännökset

1. Kansallisella tasolla laadittavat maaseudun kehittämisohjelmat kuuluvat politiikan alaan ”maatalous ja maaseudun kehittäminen”; IPA II -edunsaajan nimeämät viranomaiset valmistelevat ne ja toimittavat ne komissiolle asianomaisia ensin kuultuaan.

2. IPA II -edunsaajat hallinnoivat maaseudun kehittämisohjelmia välillisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 58 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja ohjelmista myönnetään rahoitusta valituille toimityypeille Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1305/2013 ⁽¹⁾ säädetyin mukaisesti.

3. Edellä olevan 10 artiklan mukaisesti perustettava toimintarakente muodostuu maaseudun kehittämisohjelmien osalta seuraavista, tiivistä yhteistyötä tekevästä erillisistä viranomaisista:

- a) hallintoviranomainen, joka on kansallisen tason julkinen elin ja joka vastaa ohjelmien valmistelusta ja täytäntöönpanosta, myös toimenpiteiden valinnasta sekä asianomaisen ohjelman julkisuudesta, koordinoinnista, arvioinnista, seurannasta ja raportoinnista, ja jonka johdossa on korkea virkamies, jolla on yksinomaisia vastuuta; ja
- b) maaseudun kehittämisen IPA-virasto, jolla on samankaltaisia tehtäviä kuin jäsenvaltioiden maksajavirastoilla ja joka vastaa julkisuudesta, hankkeiden valinnasta sekä sitoumusten ja maksujen valtuuttamisesta, tarkastamisesta ja kirjanpidosta sekä maksujen suorittamisesta.

4. Maaseudun kehittämisohjelmien valmistelun ja hallinto- ja valvontajärjestelmien luomisen tukemiseksi myönnettävän teknisen avun menot voivat 15 artiklan 1 kohdasta poiketen olla tukikelpoisia ennen päivää, jona komissio tekee päätöksen maaseudun kehittämisohjelman hyväksymisestä, mutta ei ennen 1 päivää tammikuuta 2014.

5. Julkisten menojen prosenttiosuutta tukikelpoisten investointikustannusten kokonaismäärästä määritettäessä ei oteta huomioon kansallista tukea, jolla helpotetaan sellaisten lainojen saantia, joita unioni ei rahoita lainkaan asetuksen (EU) N:o 231/2014 nojalla.

6. Maaseudun kehittämisohjelmien investointihankkeille voidaan myöntää unionin rahoitusta edellyttäen, että niihin ei tehdä huomattavia muutoksia viiden vuoden kuluessa toimintarakenteen suorittamasta loppumaksusta.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 487).

VIII OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

56 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2014.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 2 päivänä toukokuuta 2014.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

José Manuel BARROSO
